

09.02.2021

Asia/9

§ 21

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto Ruotsalaisen kansanpuolueen ryhmäaloitteesta koskien toimialarajat ylittävää hyvinvointityötä sekä matalan kynnyksen mielenterveyspalveluita lapsille ja nuorille

HEL 2020-010665 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon koskien Ruotsalaisen kansanpuolueen jättämää ryhmäaloitetta:

RKP:n valtuustoryhmä ehdottaa erinäisiä toimenpiteitä toimialarajat ylittävän hyvinvointityön ja mielenterveyspalvelujen mahdollistamiseksi, muun muassa lisäämällä varhaiskasvatuksen ja koulujen henkilöstöresursseja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta suhtautuu periaatteessa myönteisesti ehdotukseen, mutta haluaa tuoda esille seuraavat näkökohdat:

Työntekijöiden mielenterveysosaamisen vahvistaminen

Työntekijöiden osaamisen ja taitojen vahvistaminen on kasvatuksen ja koulutuksen toimialan jatkuva strateginen tavoite. Helsingin kaupunki tarjoaa tällä hetkellä toimialarajat ylittäviä jatkokoulutuksia mielenterveysosaamisen vahvistamiseksi. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pyrkii jatkuvasti lisäämään kouluhenkilökunnan erityiskasvatusosaamista sekä tarjoamaan työkaluja ongelmien varhaisen tunnistamisen vahvistamiseksi ja olemassa oleviin hoitopolkuihin liittyvän osaamisen lisäämiseksi.

Tämän lisäksi henkilökunnan osaamista ja taitoja vahvistetaan erilaisien kehitysprojektien ja kokonaisuuksien avulla, esim.:

- Inklusiivinen koulu, jossa kehitetään Koulu kaikille -konseptia moniammatillisesta näkökulmasta.
- Mukana-ohjelma, joka on yksi strategiajakson kärkihankkeista ja jolla pyritään vähentämään epätasa-arvoa sekä lasten / nuorten syrjäytymistä.
- Kiusaamisen vastainen ohjelma (KVO13), joka käsittää 13 kiusaamisen vastaista toimenpidettä sekä ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä että kiusaamistilanteen aikana tai jälkeen toteutettavia toimenpiteitä.

Mainituissa kehityskokonaisuuksissa tarkistetaan jo olemassa olevia prosesseja ja rakenteita, jotta yksiköiden toimintaa voitaisiin tukea paremmin. Lisäksi koulujen johtoa ja muuta henkilökuntaa jatkokoulute-

taan, sekä tuotetaan tukiaineistoa, jotta kouluilla olisi paremmat edellytykset tukea kaikkia oppilaita näiden yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

Viime vuosina hyvinvointiasiat ovat olleet vahvasti keskiössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla. Mainittakoon, että ruotsinkielisessä palvelukokonaisuudessa on järjestetty kaikilla toiminta-alueilla henkilökunnan hyvinvointipäiviä, joissa lasten, oppilaiden, opiskelijoiden sekä henkilökunnan hyvinvointia eri tasoilla on käsitelty, sekä järjestetty erilaisia jatkokoulutuksia henkilökunnan osaamisen vahvistamiseksi mainituilla osa-alueilla.

Toimialarajat ylittävää yhteistyötä mielenterveyden sekä johdon hyvinvointi- ja mielenterveysjohtamisen edistämiseksi

Helsingissä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla lasta ja nuorta tuetaan heidän yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Tukitoimenpiteitä suunnitellaan moniammatillisesti ja poikkihallinnollisia ohjausryhmiä ja verkostoja on perustettu. Verkostokokouksissa ovat mukana ne, jotka osallistuvat lapsen tai nuoren hoitoon, huolenpitoon sekä kasvatukseen ja koulutukseen.

Sosiaali- ja terveystoimiala sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ovat tiivistäneet yhteistyötään sekä parantaneet lapsille ja nuorille suunnattuja mielenterveyspalveluita, mm. järjestämällä yhteisiä keskusteluita sekä panostamalla kehitystyöhön johtaja- ja päällikkötasolla. On perustettu yhteisiä työryhmiä johtamisen sekä yhteisen kehitystyön edistämiseksi. Esimerkkeinä mainittakoon seuraavat työryhmät:

- Palvelujen integraatioryhmä, joka on mallintanut mielenterveysongelmista kärsiville lapsille ja nuorille suunnattua palveluketjua (Lasten ja nuorten mielenterveysongelmien palveluketjumallinnus). Kyseisessä mallinnuksessa todetaan, että mallinnetun palvelun saataavuus sekä ruotsin että suomen kielellä tulee turvata.
- VIP-verkosto, joka edistää vaativan erityistuen ohjaus- ja palveluverkkojen kehittämistä.

Poikkihallinnollinen työ on tärkeä osa edellä mainittuja kärkihankkeita ja kehityskokonaisuuksia. Epätasa-arvon sekä syrjäytymisen vähentämiseen tähtäävään hankkeeseen osallistuu muun muassa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, sosiaali- ja terveyden toimiala sekä kaupunginkanslian elinkeino-osasto.

Sujuvalla yhteistyöllä sekä hyvällä johtamisella on suuri merkitys myös tältä osin. Selkeät prosessit ja selkeä vastuunjako ovat perusedellytyksiä sille, että asiakkaalle voidaan taata asianmukaiset palvelut. Joltain osin tarvittaneen myös lisäresursseja.

Oppilashuoltohenkilökunnan ja koulunuorisotyöntekijöiden lisääminen

Oppilashuoltohenkilökunnan määrästä päätettäessä lähtökohtana on todellisen tarpeen huomioiva mitoitus. Vuoden 2021 talousarviossa ei ole toistaiseksi varattu lisäresursseja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan alaisen oppilashuollon palvelujen lisäämiseen.

Hyvä mieli -kohtaamispuheen perustaminen

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla koko kaupunki on lähtökohtaisesti oppimisympäristö ja erilaisia tiloja voidaan käyttää lasten ja nuorten oppimisympäristöinä ja kohtaamispaikkoina. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa ehdotusta luoda esteettömiä ja epämuodollisia kohtaamispaikkoja lapsille ja nuorille niin, että heillä on käytettävissään monitaitoisia ja -ammattillisia ammattilaisia. Tähän ei ole varattu lisäresursseja vuoden 2021 talousarviossa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Kristian Roos, chef för sakkunnig- och kontorstjänster, puhelin: 310 80028
kristian.roos(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa RKP:n tekemään ryhmäaloitteeseen 21.2.2021 mennessä.

RKP:n valtuustoryhmä nostaa esille tarpeen toimialarajat ylittävälle hyvinvointityölle sekä matalan kynnyksen mielenterveyspalveluille, jotta voimakkaasti lisääntyviin lasten ja nuorten hyvinvointiin ja mielenterveyteen liittyviin haasteisiin voitaisiin vastata. Aloitteessa viitataan useampaan tutkimukseen ja kyselyyn, sekä erikoissairaanhoidon lähemäärään ja jonoihin, jotka ovat osoitus siitä, että kyseessä on kasvava ongelma. Valtuustoryhmä ehdottaa seuraavia toimenpiteitä ongelman tunnistamiseksi ja ratkaisemiseksi.

- Kaupungin mielenterveys- ja hyvinvointiosaamisen vahvistaminen sekä ongelmien varhaisen tunnistamisen sekä hoitopolkuosaamisen vahvistaminen.

- Kaupungin poikkihallinnollisen työn kehittäminen mielenterveyden sekä hyvinvointiin ja mielenterveyteen liittyvän johtamisen edistämiseksi.
- Oppilashuoltohenkilökunnan ja koulunuorisotyöntekijöiden lisääminen kouluissa sekä toimialarajat ylittävän yhteistyön lisääminen kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.
- Hyvä mieli -kohtaamispisteen perustaminen, esim. Helsingin keskustakirjaston Oodin tiloihin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Kristian Roos, chef för sakkunnig- och kontorstjänster, puhelin: 310 80028
kristian.roos(a)hel.fi

Oheismateriaali

1 Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano